

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Антон Пенчев Стойков

Тракийски университет, гр. Стара Загора

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” в област на
висше образование 1.2. Педагогика (Семейна педагогика, Андрагогия)

обявен в ДВ, бр. 103 от 12.12.2023 г.

за нуждите на Факултет по педагогика

1. Законосъобразност на процедурата.

Настоящото становище е изготвено въз основа на заповед РД-38-73/07.02.2024 г. на Ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, с която съм определен за член на научното жури.

По обявения конкурс за заемане на академичната длъжност доцент има един кандидат - гл. ас. д-р Йорданка Стойнова Николова.. Проверката на материалите, представени от кандидата за участие в конкурса не констатира нарушения в процедурата.

2. Биографични данни за кандидата.

Висшето си образование гл. ас. д-р Йорданка Николова придобива през 1991 г. в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ със специалност „Педагогика“ и призната квалификация „Специалист по педагогика, преподавател и възпитател“. През 2015 година и е присъдена образователната и научна степен „доктор“ по 1.2 Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика) въз основа на защитена дисертация на тема „Формиране на комуникативноречева компетентност у учениците в началния етап на основната образователна степен чрез обучението по български език и литература “.

По време на над 30 годишния си стаж гл. ас. д-р Йорданка Николова е заемала длъжностите начален учител, асистент и главен асистент. От подадените документи е видно, че е участвала в редица обучения за повишаване на професионалната и квалификация.

3. *Научна и научно-приложна продукция. Теоретични и практико-приложни приноси.*

От представената от гл. ас. д-р Йорданка Николова справка за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ е видно, че научната дейност на кандидата съответства, а по определени групи показатели и надвишава изискуемия минимум за заемането и. По група А кандидатът има 50 т. при изискване 50 т, по група В-100 т. при изискване за 100 т, по група Г-340 т. при изискване за 200 т., по група Д-165 натрупани точки, при изискване за 50 т.

В настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по 1.2. Педагогика (Семейна педагогика, Андрагогия) гл. ас. д-р Йорданка Николова представя една самостоятелна монография, седем статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, тринадесет статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, както и една студия.

В представените публикувани материали цитиранията са коректни. Не откривам плагиатство.

В публикуваната през 2023 г. монография на тема „Перспективи за семеен живот и родителство в контекста на семейната педагогика“ авторът си поставя амбициозната цел да проведе изследване, насочено към установяването на готовността на младите хора за семеен живот и родителство във връзка със семейното възпитание. Актуалността на посочената проблематика е неоспорима с оглед на тенденциите, наблюдаващи се в динамиката на развитие на съвременното семейство. Подходящо подбран е и контингентът на изследването – дванадесетокласници и студенти първокурсници. Добро впечатление прави широката представителност на извадката, включваща 2136 респонденти.

В резултат на извършеното задълбочено проучване е очертана йерархията на ценностите на младите хора от гледна точка на семейния живот, техните нагласи относно ролята на мъжа и на жената в съвременното семейство и променящите се присъщи им функции в семейството като малка социална група.

В теоретико-методологически аспект като приносен момент следва да се отбележи разработената система от дейности, подходящи за осъществяване в детската градина и в училищна среда, насочени приоритетно към формиране на компетентности за живот в партньорска връзка.

Теоретико-приложните приносни постановки се свързват преди всичко с конструираните авторски изследователски методи, обединени в конструиран подход, позволяващ изследване на големи извадки.

Добро впечатление прави и опитът за анализ на семейната проблематика от гледна точка на нейното присъствие в учебното съдържание в съвременното българско училище. Авторът обосновава тези свои научни търсения с изграждането на концептуалната рамка за конструиране на ефективен модел за повишаване на педагогическата култура на родителите, която цел се открива и в част от научните публикации. В тази връзка са особено ценни изведените практики и форми за повишаването и, които са допълнени от съпровождащите ги андрагогически изисквания за обучение на родителите. Повишаването на педагогическата култура на родителите е тематично научно поле, в което кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ постига значителни научни приноси както чрез монографията, така и чрез голяма част от представените статии и доклади. Конкретен пример за това е предложената в статията „Майсторските класове“ и ролята им за повишаване на професионалната подготовка на бъдещите педагози“ форма на споделени добри педагогически практики „майсторски класове“.

Естествен завършек на авторските търсения в предложения монографичен труд е предложената „система от дейности за формиране на компетентности за живот в семейство и родителство в училищна среда“, в която са включени дейности за детската градина, за начална училищна възраст, за прогимназиален и за гимназиален етап. По-детайлното и задълбочено представяне на отделните дейности обаче би повишило научната и приложната и стойности.

Други тематични изследователски полета, в които несъмнено могат да се търсят оригинални автори приноси са възможностите и мотивацията на възрастните за учене през целия живот, повишаването на качеството на подготовка на начинаещи преподаватели на възрастни и професионалните компетентности на студентите педагози в аспектите на практическата им подготовка за реализация в съвременното българско училище.

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ Йорданка Николова представя

концепцията за учене през целия живот (визия на студентите, изучаващи учебната дисциплина „Андрагогия“). В този научен труд следва да се открие анализът на студентското мнение относно съвременната визия на учещия се град и основните дейности, които, според студентите, следва да се включат в него.

В съдържателно отношение цялостната публикационна дейност на кандидата кореспондира напълно с научната тематика на конкурса. Изследователските научни търсения се подчиняват на разработването на актуални за теорията и практиката на семейната педагогика и на андрагогията проблеми.

Към материалите за конкурса е приложена справка за научните приноси на гл. ас. д-р Йорданка Стойнова Николова. Приемам посочените от кандидата приноси и считам, че в съдържателен аспект си кореспондират с предложената за участие в конкурса научна продукция.

4. Цитирания:

В представените документи са посочени общо 24 цитирания, три от които в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, три цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране и осемнадесет в нереперирани списания с научно рецензиране.

5. Преподавателска и учебно-методическа дейност:

Гл. ас. д-р Йорданка Николова извежда задължителни и избираеми учебни дисциплини в бакалавърски и в магистърски програми, тематичната насоченост на които отговаря на научната тематика на обявения конкурс. Организира и осъществява учебни екскурзии, кръгли маси със студенти и майсторски класове с учители-новатори от страната. Участва в голям брой научни проекти като ръководител, изследовател или обучител.

6. Препоръки:

1. Считаю, че с оглед на актуалните потребности на педагогическата практика в нашата страна е необходимо кандидатът да подготви и издаде разширен и обогатен вариант на включените в монографичния труд дейности за детската градина, за начална училищна възраст, за прогимназиален и за гимназиален етап.

7. **Заключение:**

Тематиката на представените научни трудове съответства на тематиката на обявения конкурс. Научната и педагогическа дейност на гл. ас. д-р Йорданка Николова удовлетворяват изискванията на Закона за развитие на академичния състав на РБ и Правилника на неговото приложение.

Като давам своята положителната оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата, научната значимост на публикациите и произтичащите от тях цитирания, **предлагам на научното жури и на ФС на ПФ да избере на академичната длъжност „доцент“ по 1.2. Педагогика (Семейна педагогика, Андрагогия) гл. ас. д-р Йорданка Стойнова Николова.**

14.03.2024 г

.....

/Доц. д-р Антон Стойков/